

ПРАВИЛЫ
беларускай арфаграфіі
і пунктуацыі

5-е выданне, стэрэатыпнае

Мінск
Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь
2013

ЗМЕСТ

Прадмова	3
Закон Рэспублікі Беларусь ад 23 ліпеня 2008 г. № 420-З «Аб Правілах беларускай арфаграфіі і пунктуацыі»	5
ПРАВІЛЫ БЕЛАРУСКАЙ АРФАГРАФІІ І ПУНКТУАЦЫІ	6
РАЗДЗЕЛ І. АРФАГРАФІЯ.....	6
ГЛАВА 1. ПРАВАПІС ГАЛОСНЫХ	6
§ 1. Галосныя літары	6
§ 2. Літары <i>о, ё</i>	7
§ 3. Літары <i>э, е</i>	7
§ 4. Перадача акання на пісьме	8
§ 5. Правапіс літар <i>а, о, э ў</i> складаных словах	9
§ 6. Перадача якання на пісьме.....	11
§ 7. Правапіс <i>е, ё, я ў</i> складаных словах	12
§ 8. Прыстаўныя галосныя <i>і, а</i>	13
§ 9. Спалучэнні галосных у запазычаных словах	14
ГЛАВА 2. ПРАВАПІС ЗЫЧНЫХ	15
§ 10. Зычныя літары	15
§ 11. Правапіс звонкіх і глухіх зычных	15
§ 12. Зычныя <i>д, т і дз, ц</i>	16
§ 13. Некаторыя спалучэнні зычных	17
§ 14. Прыстаўныя і ўстаўныя зычныя	18
§ 15. Нескладовае <i>ў</i> і <i>у</i> складовае	20
§ 16. Нескладовае <i>й</i>	21
§ 17. Падоўжаныя і падвоеныя зычныя	22
ГЛАВА 3. ПРАВАПІС МЯККАГА ЗНАКА І АПОСТРАФА	22
§ 18. Змякчальны мяккі знак	22
§ 19. Раздзяляльны мяккі знак і апостраф	24
ГЛАВА 4. ПРАВАПІС АБРЭВІЯТУР.....	25
§ 20. Правапіс абрэвіятур.....	25
ГЛАВА 5. ПРАВАПІС НЕКАТОРЫХ МАРФЕМ	28
§ 21. Аднамарфемныя прыназоўнікі	28
§ 22. Прыстаўкі	29
§ 23. Суфіксы	32

ГЛАВА 6. ПРАВАПІС ВЯЛІКАЙ І МАЛОЙ ЛІТАР	39
§ 24. Агульныя правілы правапісу вялікай і малой літар.....	39
§ 25. Вялікая і малая літары ў асабовых назвах	42
§ 26. Вялікая і малая літары ў найменнях асоб, звязаных з рэлігіямі, назвах міфалагічных і казачных герояў	44
§ 27. Вялікая і малая літары ў геаграфічных і астранамічных назвах	45
§ 28. Вялікая і малая літары ў назвах дзяржаўных органаў і іншых арганізацый.....	47
§ 29. Вялікая і малая літары ў найменнях пасады і званняў, ветлівых зваротах і спецыяльных абазначэннях.....	49
§ 30. Вялікая літара ў назвах дзяржаўных і нацыянальных сімвалаў, рэліквій, дзяржаўных узнагарод, прэмій, граматаў, прызоў.....	49
§ 31. Вялікая і малая літары ў назвах дакументаў, іх зводаў, унікальных прадметаў, твораў	50
§ 32. Вялікая і малая літары ў назвах знамянальных падзей і дат, перыядаў і эпох, святаў	51
§ 33. Вялікая літара ў назвах з двукоссем.....	51
ГЛАВА 7. ПРАВІЛЫ НАПІСАННЯ РАЗАМ, ПРАЗ ЗЛУЧОК І АСОБНА	53
§ 34. Агульныя правілы напісання разам, праз злучок і асобна.....	53
§ 35. Складаныя назоўнікі	54
§ 36. Складаныя прыметнікі	57
§ 37. Лічэбнікі.....	58
§ 38. Прыслоўі	59
§ 39. Прыназоўнікі, злучнікі, часціцы, выклічнікі.....	62
§ 40. Правапіс <i>не (ня)</i> і <i>ні</i>	63
ГЛАВА 8. ПРАВІЛЫ ПЕРАНОСУ	66
§ 41. Правілы пераносу простых, складаных, складанаскарочаных слоў, умоўных графічных скарачэнняў і іншых знакаў.....	66
РАЗДЗЕЛ II. ПУНКТУАЦЫЯ	68
ГЛАВА 9. КРОПКА	68
§ 42. Правілы пастаноўкі кропкі	68
ГЛАВА 10. ПЫТАЛЬНІК	71
§ 43. Правілы пастаноўкі пытальніка	71
ГЛАВА 11. КЛІЧНІК	72
§ 44. Правілы пастаноўкі клічніка.....	72
ГЛАВА 12. ШМАТКРОП'Е	74
§ 45. Правілы пастаноўкі шматкроп'я	74
ГЛАВА 13. КОСКА Ў ПРОСТЫМ СКАЗЕ	77
§ 46. Коска паміж аднароднымі членамі сказа	77

§ 47. Коска паміж словамі, якія паўтараюцца	81
§ 48. Коска пры параўнальных зваротах	83
§ 49. Коска пры адасобленых азначальных зваротах і словах	85
§ 50. Коска пры адасобленых акалічнасцях і акалічнасных зваротах	89
§ 51. Коска пры словах і спалучэннях слоў, якія ўдакладняюць або абмяжоўваюць значэнне іншых слоў у сказе	95
§ 52. Коска пры пабочных і ўстаўных канструкцыях	97
§ 53. Коска пры зваротку	103
§ 54. Коска пры выклічніках і гукаперайманнях	104
§ 55. Коска пры сцвярджалых, адмоўных і пыталых словах ...	105
ГЛАВА 14. КОСКА Ў СКЛАДАНЫМ СКАЗЕ	106
§ 56. Коска ў складаназлучаным сказе	106
§ 57. Коска ў бяззлучнікавым сказе	108
§ 58. Коска ў складаназалежным сказе	108
ГЛАВА 15. КРОПКА З КОСКАЙ	112
§ 59. Правілы пастаноўкі кропкі з коскай	112
ГЛАВА 16. ДВУКРОП'Е	115
§ 60. Правілы пастаноўкі двукроп'я	115
ГЛАВА 17. ПРАЦЯЖНІК	117
§ 61. Правілы пастаноўкі працяжніка	117
ГЛАВА 18. ДУЖКІ	127
§ 62. Правілы пастаноўкі дужак	127
ГЛАВА 19. ДВУКОССЕ	129
§ 63. Правілы пастаноўкі двукосся	129
ГЛАВА 20. ЗНАКІ ПРЫПЫНКУ І ДВУКОССЕ ПРЫ ПРОСТАЙ МОВЕ І ЦЫТАТАХ	131
§ 64. Правілы пастаноўкі знакаў прыпынку і двукосся пры прастай мове і цытатах	131
ГЛАВА 21. СПАЛУЧЭННЕ ЗНАКАЎ ПРЫПЫНКУ	134
§ 65. Правілы пастаноўкі спалучэнняў знакаў прыпынку	134
ГЛАВА 22. ПАСЛЯДОЎНАСЦЬ ЗНАКАЎ ПРЫПЫНКУ ПРЫ СПАСЫЛКАХ	140
§ 66. Правілы паслядоўнасці знакаў прыпынку пры спасылках	140